

Nā Pae Lua Pele Pauka Niho

'Ōwehe Laulā:

Aia kekahi o nā lua pele ma nā palena o nā una honua, akā na'e aia nā lua pele Hawai'i i waena o ka una honua Pākīpika. Aia kekahi piko pele ma lalo o kēia una honua a 'o ka piko pele nō ke kumu no ka pelemaka e wahie nā lua'i pele. 'O kēia mau lua'i pele i lua'i mau ka mea i ho'okumu i nā mokupuni Hawai'i. E hō'ike ana kēia ha'awina i ka ne'e 'ana o ka una honua ma luna o ka piko pele i mea e ho'okumu 'ia i kekahi pae lua pele ma ke 'ano he mau mokupuni.

Kā Pahuhopu:

E wehewehe ana ka haumana pehea e ho'okino'ia ai ka pae lua pele ma luna o kekahi piko pele.

Nā Pono Ha'awina:

- Ka pepa mānoanoa a i 'ole ka pepa pahu lahilahi (24" x 12")
- Ka peni māka
- Ka pauka niho
- Ke kai 'ōhi'a lomi a i'ole malakeke (koho)
- Ka Pepa Ha'awina Haumana: "Nā Pae Lua Pele Pauka Niho"

Nā Pane I Ka Pepa Ha'awina Haumana:

1. a) ka ne'e 'ana o ka una honua ma luna o kekahi piko pele e lua'i ana
2. ke kokoke
3. e oko'a ana nā pane

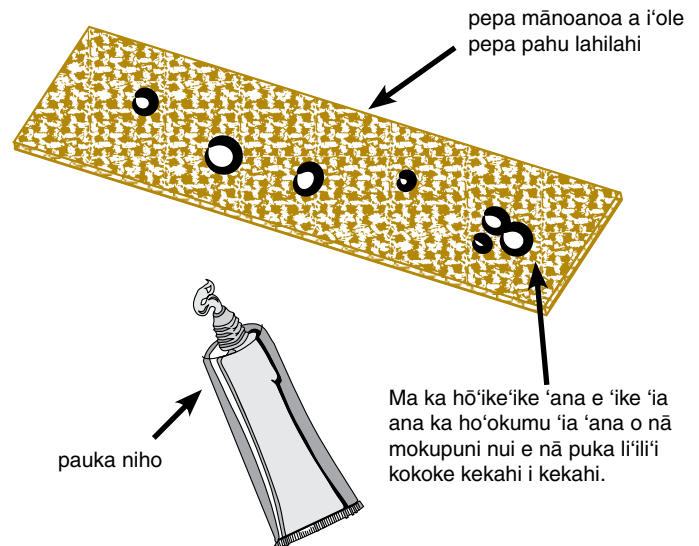
Pili I Ka Hawai'i

Ma muli o ka mō'aukala ha'i waha, ua hō'ea mai o Pele i Kahiki. Ua hō'ea mua 'o ia ma nā mokupuni komohana 'ākau a i nā mokupuni hikina hema. I kona hō'ea i Hawai'i, ua noho pa'a 'o ia i ka mokupuni 'o Hawai'i. Pili kēia mo'olelo i ka makahiki huli honua o nā mokupuni a me ka mana'oha'i o nā mokupuni i ho'okumu 'ia ke ne'e ka una honua Pākīpika i komohana 'ākau ma luna o ka piko pele.

Nā Pae Lua Pele Pauka Niho

Ke Ka'ina Hana Ha'awina:

1. No ka ho'omākaukau 'ana i kēia ha'awina, e hana i nā puka i ka pepa mānoanoa (nānā i ke ki'i). No ka puka hope loa, e ho'opuka i mau puka 'ano nui i hiki i ka mokupuni nui ke puke a'e mai ia mau puka mai.
2. E hō'ike i nā haumāna i ka pepa mānoanoa a me ka pauka niho. E wehewehe, no kēia hō'ike'ike, kōhu like ka pepa mānoanoa me nā una honua a kōhu like ka pauka niho me ka piko pele. Ua like nā puka me nā wahi ikaika 'ole kahi o nā lua pele i ho'okumu 'ia. I ka 'uī 'ana o ka poho pauka niho, e ho'one'e ka pepa mānoanoa ma luna o ka pauka niho a e puka a'e ana ka pauka niho mai nā puka ma ka pepa mānoanoa. Ua like kēia hana me ka ne'e 'ana o kekahi una honua ma luna o ka piko pele e ho'okumu ana i ka pae lua pele. 'O nā puka ho'i, 'o ia nō kahi nāwaliwali ma ka pāpa'a moana, kahi e ho'okumu 'ia nā lua pele. Ke 'uī a'e ka pauka niho i loko o ia mau puka i ia manawa nō i ho'okumu 'ia ai nā pu'u.
3. E ho'ohana i ka māka e kahaki'i i nā kūkulu 'ehā ma ka pepa mānoanoa.
4. E kūkākūkā kahi o ka pepa mānoanoa una honua i ne'e ai. Pehea ka pili o ka pepa me nā lua pele pauka niho? Mamao nā lua pele kahiko mai ka piko pele. Kokoke nā lua pele hou mai ka piko pele. Inā ne'e ka una honua i komohana 'ākau, aia nā lua pele kahiko ma kahi komohana 'ākau o ka una honua.
5. E noi i nā haumāna e kūkākūkā e pili ana i ke 'ano o nā lua pele i ho'okumu 'ia.
6. E hana hou i kēia me ke kai 'ōhi'a lomi i ka 'ōmole ma ke 'ano he piko pele.
7. E wehewehe, 'o ka hō'alo'alo (viscosity) ke ana 'ana i ke kū'ē 'ana o ke kinowai e kahe ana. E kūkākūkā i ke 'ano o ka lua pele i ho'okumu 'ia e ka pele kūpū a hō'alo'alo. E kūkākūkā i ke 'ano o ka lua pele i ho'okumu 'ia e ka pele holowai me ka hō'alo'alo emi mai. Hiki paha iā 'oe ke hō'ike'ike kēia me ke kai 'ōhi'a lomi a i'ole ka malakeke.
8. E kāka'ahi aku i ka Pepa Ha'awina Haumana: "Nā Pae Lua Pele Pauka Niho." E ha'i i nā haumāna e ho'ohana i nā 'ike a lākou i a'o mai ai mai ka hō'ike'ike no ka pane 'ana i nā nīnau.

Ka Mana'o Pāku'i: E noi i nā haumāna e wehewehe i kekahi pakanā i ka pili o nā makahiki o nā mokupuni lua pele Hawai'i i ka ne'e 'ana o ka una honua Pākīpika.

Nā Pae Lua Pele Pauka Niho

Nā Kuhikuhi: E ho'ohana i ka 'ike āu i a'o mai ai mai ka hō'ike'ike pauka niho a me ke kai 'ōhi'a lomi i ka pane 'ana i nā nīnau ma lalo nei.

1. Ho'okumu 'ia nā mokupuni pae lua pele e:
 - a. ka ne'e 'ana o ka una honua ma luna o kekahi piko pele e lua'i ana
 - b. ka ne'e 'ana o nā piko pele ma lalo o ka una honua

 2. E kahalina i ka pane pololei:

Aia nā lua pele hou (*kokoke / mamoaku*) i ka piko pele ke ho'olikelike ia i nā lua pele kahiko.

 3. Ua ne'e ka pepa mānoanoa i ka 'ao'ao hea? E ho'ohana i nā kūkulu 'ehā ma ka pepa mānoanoa a me kou 'ike e pili ana i ka makahiki o nā lua pele
-